

nd

Bedriftene i fylket har klart seg gjennom oljekrisen

Analyse

LARS JOHNSEN
Næringslivsjournalist i
Drammens Tidende

I ÅREVIS har Drammens Tidende laget oversikten over de største bedriftene i Buskerud, basert på omsetning året før. Vi har analysert og regnet, rangert og presentert, sett på trender og bransjer. Så også når det gjelder regnskapene for 2016.

EN KONKLUSJON går igjen etter alle disse årene, nemlig et ganske stabilt næringsliv, der de tyngste selskapene holder til på Kongsberg. Kongsberg Gruppen og FMC Kongsberg Subsea, som nå er en del av TechnipFMC. Disse to selskapene alene utgjør 16 prosent av omsetningen til de 100 største bedriftene i fylket.

FOR BARE ett år siden utgjorde Kongsberg Gruppen og FMC Kongsberg Subsea nesten 20 prosent, og disse to selskapene hadde en betydelig omsetningsnedgang i 2016, hovedsakelig på grunn av oljekrisen. Til tross for at disse to selskapene fikk redusert sin samlede omsetning med 3,2 milliarder kroner, økte omsetningen for de 100 største med over ni milliarder kroner i fjor.

Når vi ser på fortjenesten til de 100 største bedriftene for 2016, målt mot 2015, økte også den i fjor. Samlet fortjeneste (resultat før skatt) økte med over 24 prosent, og mens 16 av selskapene gikk med underskudd i 2015, så gjaldt det bare 12 av selskapene i 2016.

DETTE HAR sin årsak i at, med unntak av Kongsberg, så er industrien og bedriftene i Buskerud mindre oljeavhengige enn resten av landet. Mens en rekke bedrifter opplevde gyldne tider da oljeprisen var på sitt høyeste, gikk Buskeruds næringsliv «glipp» av den oppturen. Så ble heller ikke nedturen så kraftig da oljeprisen falt under 40 dollar fatet.

Tvert imot har flere av fylkets selskaper hatt glede av noe økning i strømprisene, og ikke minst har entreprenørbransjen, med Hæhre og Isachsen i spissen, hatt glede av myndighetens økte satsing på samferdsel. Neste år vil Hæhre- og Isachsen-selskape-

Dessuten har tyskerne også en rekke andre energikilder.

- Vi jobber kun med ren, miljøvennlig kraft, noe som blir positivt mottatt i Tyskland, sier finansdirektør Ole Magnus Raknes.

Skulle det dukke opp noe interressant, så vil Eneas vurdere det. Og med en eier som Norvestor i ryggen så har de også finansielle krefter til et oppkjøp.

Ansatte ble med

- Det er typisk for et PE-selskap å eie en bedrift i tre til sju år, utvikle bedriften for så å selge videre. Om noen år blir nok også vi solgt videre, kanskje til et enda større og internasjonalt PE-selskap, sier Thomas Hakavik.

Selv sitter han med en eierandel på ti prosent i Eneas. Han er meget fornøyd med at alle de ansatte som hadde aksjer i selskapet reinvesterte hele eller

BUSKERUDS STØRSTE BEDRIFTER

- Oversikten over Buskeruds største bedrifter baserer seg på selskapenes årsregnskaper levert til Brønnøysund, og bearbejdet og utvalgt av Proff Forvalt.
- Drammens Tidende har videre bearbejdet opplysningene og ryddet listene for en del datterselskaper og holdingselskaper slik at listen gir et mest mulig riktig bilde, og kan sammenlignes med tidligere år.
- Forbehold om at det kan ligge feil i bedriftenes innsendte årsregnskaper til Brønnøysund.

deler av sine verdier da selskapet ble solgt i fjor, og at nye ansatte tegnet seg som aksjonærer.

- Det viser at de ansatte har tro på det vi gjør.

KONGSBERG GRUPPEN ASA

Omsetning: 15.845.000

FMC KONGSBERG SUBSEA AS

Omsetning: 8.953.462

VESTRE VIKEN HF

Omsetning: 8.693.810

NG KIWI OSLO AKERSHUS AS

Omsetning: 5.527.714

TRAVEL RETAIL NORWAY AS

Omsetning: 5.058.871

ASKO DRAMMEN AS

Omsetning: 4.883.436

SYKEHUSPARTNER HF

Omsetning: 4.277.404

TOYOTA NORGE AS

Omsetning: 4.138.128

HÆHRE & ISACHSEN HOLDING AS

Omsetning: 4.003.706

NG KIWI INNLAND AS

Omsetning: 3.789.324

10 STØRSTE: Oversikt over Buskeruds 10 største bedrifter.

GRAFIKK: TORUN HAVNAAS

ne være ute av listene som følge av fusjonen med Betonmast til BetonmastHæhre, et Oslo-basert selskap som nå styrer mot børsnotering.

En konklusjon går igjen etter alle disse årene, nemlig et ganske stabilt næringsliv, der de tyngste selskapene holder til på Kongsberg.

FORUTEN BANKER er det svært få børsnoterte selskaper blant de 100 største i Buskerud. Det ene er Kongsberg Gruppen, der Staten eier 50 prosent, dernest interiørkjeden KID. Om noen år kan det være endret, blant annet snakker TESS nå for alvor om mulig børsnotering. Med mindre selskapet blir overtatt av et oppkjøpsfond (hvis prisen er god nok).

Som vanlig utgjør Kiwi et stort innslag på listen over de 100 største. Det er fordi dagligvarekjeden, som er en del av Norgesgruppen, har sitt hovedkontor på Vitbank i Lier.

Kiwi har organisert seg i en rekke områdeselskaper, alle med forretningsadresse i Lier. Samtidig, Kiwi er den matvarekjeden som vokser mest, og tross hard konkurranse klarer de å få til gode marginer.

EN ANNEN bransje som alltid har gjort det bra i Buskerud er bilbransjen, med Toyota-importøren Toyota Norge AS, Suzuki-importøren RSA, Honda-importøren og Volkswagen/Audi-forhandleren Albjerk sentralt plassert i Drammen. Nytt i år er at Mercedes- og Peugeot-forhandleren Bertel O. Steen Buskerud i Lier sniker seg inn blant de 100 største, på 94. plass.

EN OPPSUMMERING av regnskapene for de 100 største bedriftene viser at 2016 var et bedre år enn 2015, flere tjener penger og samlet omsetning øker.

Men på en faktor sliter fylkets næringsliv i likhet med næringslivet generelt i landet. Det er mangelen på kvinnelige toppsjefer. Kun ni av selskapene har en kvinne på topp, og kvinneandelen har vært tilnærmet uendret de siste årene.